

2 Verdiskaping og næringsutvikling

Verdiskapning handler i første rekke om å skaffe bærekraftige arbeidsplasser som leverer varer eller tjenester som er etterspurt i markedet. Virksomhetenes overskudd gir grunnlag for bosetning og samfunnsutvikling.

Næringslivet i Averøy har tradisjonelt vært knyttet til primærnæringene landbruk og fiske. Nye næringer har etter hvert kommet til og dagens næringsliv omfatter en hel rekke ulike bransjer innen industri, handel, offentlig og privat tjenesteyting. En studie av marine næringer på Nordmøre viser stort vekstpotensial, særlig innen havbruk og nye grener som tang- og tareproduksjon.

.....

Sett i sammenheng med at ungdom flytter for å ta høyere utdanning, blir det viktig å øke størrelsen på arbeidsmarkedsregionene, styrke karrieremulighetene og øke valgmulighetene for unge arbeidstakere.

(Averøy 2027 – kommuneplan 2015 – 2027 Samfunnsdelen)

Området FI-1, avsatt for LNFR formål og avgrenset på kommuneplankart med linje «Bestemmelsesgrense», omfatter arealene tidligere utredet til «Ormen lange». Arealformålet for dette området kan endres fra LNFR til Næring under detaljreguleringsprosess, dersom dette området vil bli valgt for etablering av eventuell fremtidig arealkrevende industriell prosjekt av regional/nasjonal betydning. Det skal ikke innvilges tillatelse og dispensasjon for tiltak som kan påvirke eller ødelegge mulighet for eventuell etablering av fremtidig industrivirksomhet beskrevet ovenfor i området FI-1. Frem til avslutning av eventuell fremtidig detaljreguleringsprosess skal området benyttes for landbruk og friluftsliv.

(Bestemmelser til FI-1 området i Kommuneplanens arealdel for perioden 2016-2028)

Forslag til utredning beskrevet i Planprogrammet:

2	Verdiskaping og næringsutvikling
Problemstilling	Arbeidsplasser, kompetanse og verdiskapning. Komplementerende virksomhet
Kjent kunnskap	Kommuneplanen sin samfunnsdel.
Utredningsbehov	Gjøre rede for arbeidsplasser i etablerings- og driftsfase (Min./Maks.) basert på tiltakshavers planer. Vurdere økonomiske ringvirkninger. Se på mulige komplementerende virksomheter som kan innarbeides i planen.
Forslag	Vurdere ikke prissatt konsekvens for samfunnet.

Dagens situasjon

Området er LNFR område i kommuneplanen, og bruken er i hovedsak friluftsliv. Det er ikke jordbruksdrift eller annen næring innenfor planområdet dag.

Metode

En har vurdert verdiskapning som tall på planlagte arbeidsplasser, og planlagt årlig produksjon. Anlegget vil ha høye investeringskostnader, men ventelig lavere driftskostnader enn tradisjonelt oppdrett i sjø.

Erfaringstall fra oppdrettsnæringen tilsier at 1 arbeidsplass i primærleddet i havbruksnæringen genererer ca. 1,5 arbeidsplasser i leverandørindustrien og annen avledet virksomhet i Norge. For 2013 var forholdstallet på landsbasis 9.621 arbeidsplasser i primærleddet, og 14.678 i avledet virksomhet. (Nofima rapport 49/2014)

Produksjonsmengde og tall på arbeidsplasser er basert på tiltakshavers beregninger. Antall arbeidsplasser er estimert til mellom 40 og 80, og vil avhenge av automatiseringsgrad og hvor stor del av verdikjeden som blir løst lokalt.

Vurdering

Kommunen har i dag en arbeidsplassdekning på bare 77 %. (Averøy 2027 – kommuneplan 2015 – 2027 Samfunnsdelen) En har generelt lav arbeidsledighet i regionen, men og utfordringer med å tilby interessante arbeidsplasser som kan lokke tilbake de som har reist bort for å studere.

Oppdrettsnæringen i Norge har utfordringer med lakselus og utslipp til sjø. Ikke alle lokaliteter er bærekraftige med dagens driftsmetoder. Dette anlegget legger opp til en ny driftsform med inntak av sjøvann fra dybder med stabil temperatur, og hvor det ikke er lakselus. Det skal håndtere hele fiskens livsløp på samme lokalitet slik at en unngår transport av levende fisk som er en viktig årsak til dødelighet med dagens tradisjonelle driftsmetoder. Dette gir grunnlag for å sikre en jevn produksjon med tilsvarende stabile arbeidsplasser.

Med en årlig produksjon på 29.000 tonn og laksepris på 35 kr kilo vil det bli en årlig omsetning i størrelsesorden 1.015.000.000,-

Med 40 arbeidsplasser i primærleddet kan utbyggingen generere 60 eksterne arbeidsplasser. Det gir en total på 100 arbeidsplasser i Norge.

2	Verdivurdering	Verdiskapning og Næringsutvikling						
Alternativ	Tema / område	Verdi:		0- Liten/ingen	1-Noe verdi	2- Middels	3-Stor	X Annet
0	Arbeidsplasser	Lokal	Regional	Nasjonal	Beskrivelse			Kommentar
0	Arbeidsplasser	0	0	0				
0	Verdiskapning	0	0	0				
1+2, ABC	Arbeidsplasser	3	3	2	40-80 lokalt, 100-200 Regionalt/Nasjonalt			
1+2, ABC	Verdiskapning	3	3	2	God			Avhenger av produksjonskostnader og laksepriser.

En har ikke funnet gode referansetall for å beskrive arbeidsplasser i anleggsfasen. Her er usikkerhet knyttet til tekniske løsninger og praktisk gjennomføring, men en antar at første fase av anleggsfasen kan utgjøre et lignende tall på årsverk som i driftsfasen. Anleggsfasen vil derimot i større grad tilgodese leverandørene.

2		Verdiskapning og Næringsutvikling				
Alternativ		xx	x	0	+	++
		Vesentlig negativ konsekvens	Negativ konsekvens	Ubetydelig/ingen konsekvens	Positiv konsekvens	Vesentlig positiv konsekvens
	Konsekvensutredning	Kommentar			Avbøtende tiltak	
0 alternativet	Konsekvens for arbeidsplasser	Videreføring av dagens situasjon er vurdert til <i>Ubetydelig/ingen konsekvens</i> .				
0 alternativet	Konsekvens for verdiskapning	Videreføring av dagens situasjon er vurdert til <i>Ubetydelig/ingen konsekvens</i> .				
Alternativ 1+2, ABC	Konsekvens for arbeidsplasser	Utbygging etter alle alternativer er vurdert til Vesentlig positiv konsekvens				
Alternativ 1+2, ABC	Konsekvens for verdiskapning	Utbygging etter alle alternativer er vurdert til Vesentlig positiv konsekvens				
Oppsummering		Konklusjon				
Alle utbyggingsalternativ er tilnærmet likeverdige. Alternativ A for kai løsning er likevel bedre ettersom den sikrer mer stabil drift og logistikk.		Alternativ A for kai løsning er best ettersom den sikrer mer stabil drift og logistikk.				
Alternativ 0 gir ingen direkte verdiskapning eller arbeidsplasser. Kan likevel ha indirekte betydning om den bidrar til å trekke folk til regionen som ikke kommer om det blir utbygging. Denne effekten er vurdert som marginal.		Alternativ 0 gir ingen direkte verdiskapning eller arbeidsplasser.				

